І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 64. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 5-го КВІТНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 5, 1962 VOL. LXIX.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД ЗАРЯДИВ ІНТЕҐРАЦІЮ ШКІЛ В НЮ ОРЛІНСІ

МАЄ БУТИ СКАСОВАНА СЕҐРЕҐАЦІЯ В 6-ох КЛЯСАХ ПУБЛІЧНИХ ШКІЛ

Ню Орлінс, Луїзіяна. — Суддя Федерального Суду — Дж. Скеллі Врайт, видав зарядження 3-го квітня ц. р., що від початку нового шкільного року має бути скасована сеґреґація в шістьох клясах всіх початкових шкіл, бо не є згідний з Конституцією стейтовий закон, який дозволяє на те, щоб шкільна влада вирішувала, до якої школи мають записуватися учні. Стейтові закони в південних стейтах дозволяють на те, щоб місцеві шкільні ради могли утримувати окремі школи для білих і неґритянських учнів. Хоч Найвищий Суд ЗДА вже кілька років тому вирішив, що не є законні окремі школи для білих і не-білих учнів, то в Ню Орлінсі далі тільки 12 учнів могли записатися до шкіл, де навчаються білі учні. Тих 12 неґритянських дітей ходять до 6-ох публічних шкіл. Суддя Врайт діяв згідно з петицією 102 неґритянських батьків, які домагалися скасування шкільної сеґреґації в місті. Суддя вирішив, що згідно з стейтовим законом переводити окремі іспити з дітьми і на основі вислідів цих іспитів призначувати учнів до окремих шкіл, є порушенням Конституції ЗДА і тому є незаконною дискримінацією, яку треба скасувати. Рішення федерального судді запало кілька днів після того, як місцевий римокатолицький архиєпископ заявив своїм вірним, що він буде виключати з церкви всіх тих, які противляться об'єднанню шкіл. Церковна (гай скул) католицьких шкільна влада в нюорлінській дієцезії зарядила інтеґрацію у всіх початкових і середніх (гай скул) католицьких школах. Суддя вирішив, що неґритянська дитина може записатися до найближчої для неї школи, без огляду на те, чи досі в ній навчалися чорні чи білі учні, і без здавання окремих вступних іспитів. Те саме відноситься і до білих учнів. Перший судовий наказ про об'єднання шкіл був виданий в 1960-му році, і він відноситься до двох початкових шкіл. П'ять чорних записалися до школи ч. 19, в якій навчаються тільки 15 білих учнів, хоч в 1960-му році їх було 500. В інших п'ятьох школах, до яких досі були допущені неґритянські діти, число білих учнів зменшилося не так драстично, як в школі ч. 19. Одночасно з рішенням судді Врайта пані Б. Дж. Гейлотт, провідниця католицьких прихильників окремих шкіл для білих і чорних дітей, яка очолює організацію „Спасайте нашу країну", повідомила, що архиєпископ Джозеф Френсіс Руммел погодився прийняти її на окреме інтерв'ю ще в тому тижні. Вона дістала була лист від архиєпископа, в якому була погроза екскомунікувати її за те, що домагається окремих шкіл для дітей різного кольору шкіри. Сподіваються, що Шкільна Рада Ню Орлінсу внесе апеляцію від рішення федерального судді.

Конґресмен Міллер пропонує законопроєкт про медичну допомогу

Вашингтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету конґресмен із стейту Ню Йорк Вілліям Е. Міллер закликає 172-ох республіканських конґресменів підтримувати новий законопроєкт про медичну допомогу старшим особам у віці понад 65 років. Таких осіб є у ЗДА коло 17 мільйоні, які мали б належати до окремої приватної забезпеченевої компанії. Уряд платив би за кождого забезпеченого по $125 річно. Це виносило б від $1,600,000,000 до $2,100,000,000 річно. Старші забезпечені особи мали б платити по $24 річно, якщо мали б звідки. Проєкт в цій справі вніс конґресмен республіканець Френк Т. Вов з Огайо, а Міллер гаряче його підтримує. Уряд підтримує свій проєкт в рямках соціяльного забезпечення, на який платили б вкладки всі ті, що є членами соціяльного забезпечення.

Головний поштмайстер плянує збільшити оплати від пачок на 12 відсотків

Вашинґтон. — Головний поштмайстер Едвард Дей звернувся до Міжстейтової Торговельної Комісії з пропозицією збільшити поштові оплати від пачок на 12 відсотків. Вищі оплати обов'язували б негайно після того, як Торговельна Комісія погодиться на більші поштові оплати, які дали б федеральній скарбниці річних прибутків на суму $122 мільйонів. Поштовий департамент пропонує також збільшити об'єм і вагу пересиланих пачок. Комісія відмовлялася збільшувати об'єм і вагу пакунків, твердячи, що це може зробити тільки Конґрес, який унормував цю справу законом із 1950 року, але на відклик поштового департаменту Торговельна Комісія признала, що вона може вирішити цю справу.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** 29-го травня скінчить 45 років життя і тоді дістане 25 відсотків із того фонду, який призначив для нього батько Джозеф Кеннеді. Ця сума винесе коло $2,500,000. З урядових кол повідомили, що всі ті гроші будуть зужиті на купно урядових бондів. Ще перед інавґурацією пресовий секретар Кеннеді П'єр Салінґер повідомив, що Президент за всі гроші, які він мав, купив федеральні, стейтові та міські бонди. Президент має коло $500,000 річного прибутку (на чисто по заплаченні податків — $100,000) з трьох різних фондів, які уфундував для нього батько. Коли рахувати, що бонди дають 5 відсоткову дивіденду, то Президент має фонди у висоті коло $10 мільйонів.

● **2-го квітня** Президент був гостем на прийнятті, яке влаштував демократичний провідник в Сенаті сенатор Майк Менсфілд із приводу відкриття нової кімнати для засідань комісій. Президент не пив нічого, але присутні сенатори пили коктейл або їли сендвічі, коли вставали вітатися з колишнім своїм колеґою — Кеннеді.

● **Комітет** Медичної Допомоги Кубі вислав літаком із Ню Йорку до Куби ліків вартістю $15,000. Президент оголосив ембарґо у відношенні до Куби, але деякі харчі і ліки можна висилати на острів, що є під владою диктатора Кастра. Комітет плянує зібрати $250,000 пожертв, щоб можна було висилати ліки до всіх шпиталів на Кубі.

● **В декаді** від 1951 до 1960-го року в цій країні народилося 40,900,000 дітей, а вмерло 15,600,000 осіб. Число населення в 1960 році виносило 179,300,000, а в 1950 році 150,300,000. Число іміґрантів було на 2,700,000 більше від числа еміґрантів. Населення в тому часі збільшилося на 28 мільйонів.

● **Дружина** конґресмена-демократа Адама Клейтона Повелла з Ню Йорку працює в бюрі свого чоловіка і дістає річну платню по $2,500. Тепер вона перебуває в Порто Ріко, але конґресмен Повелл заявив, що вона і далі працює, відписуючи на численні листи, які дістає конґресмен від виборців. Пані Повелл сподівається бути матір'ю і перебуває в Порто Ріко, де є її домашній лікар.

Бразилійський президент прибув до ЗДА

Вашингтон. — 3-го квітня бразилійський президент Хоао Гулярт прилетів до столиці на державну візиту, яку президент Кеннеді уважає за дуже важливу для бразилійсько - американських взаємин і для успіху програми допомоги країнам Латинської Америки, так званого Союзу для Поступу. Президент Кеннеді щиро привітав високого бразилійського гостя на летовищі Андрюз, а оркестра віддограла бразилійський і американський гимни. Батерія віддала 21 гарматній постріл в пошану голови Бразилійської Республіки. Президент Кеннеді заявив, що тішиться візитою президента Гулярта, бо матиме нагоду обговорити важливі проблеми, що відносяться до обидвох держав. Президент Гулярт висловив надію, що переговори дадуть добрий успіх і причиняться до затіснення приязни між ЗДА і Бразилією. На світлині президент Кеннеді і підполковник Чарлз П. Моррей та президент Гулярт переходять попри почесну сотню на летовищі.

Голова Демократичного Комітету заявляє, що західні стейти підтримують Кеннеді

Вашингтон. — Голова Демократичного Крайового Комітету Джан М. Вейлі заявив на пресовій конференції, що він був один тиждень в західних стейтах, де ствердив, що там з ентузіязмом приймають програму президента Кеннеді, і обіцяють її підтримувати. Коли б тепер відбувалися вибори, то Кеннеді дістав би на заході більше голосів, як в 1960-му році. Вейлі скликав збори партійних повітових провідників і старався, щоб вони втримували тісніші зв'язки з партійною крайовою організацією. Вейлі звітував Президентові про те, що партійні діячі підтримують урядову програму, а найбільше схвалюють урядовий проєкт медичної опіки над старшими особами в рямках соціяльного забезпечення. Справа медичної допомоги „викликала найбільше зацікавлення", — казав Вейлі.

Незабаром мають вибрати нових астронавтів

Вашингтон. — Адміністратор Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джеймс Е. Вебб сказав в радіовому і телевізійному інтерв'ю з сенатором - республіканцем Г. Скоттом, що, покищо, не буде жінок астронавтів, бо вони не мають потрібного досвіду в летах на джетових літаках. Вебб заявив, що треба буде ще дещо зачекати, поки перша жінка полетить по космічних просторах. Вибір нових астронавтів, від 5-ох до 10-ох відбудеться за два або за три тижні. Це будуть військові або цивільні пілоти, які мають досвід в летах на джетових літаках. Покищо немає таких жінок, тому вони не можуть бути вибрані на астронавтів. Перших 7 астронавтів є військовими пілотами.

Союзові імпрези в Трой, Н. Й., скріплюють та пожвавлюють працю

Трой, Н. Й. — Минулої неділі, 1-го квітня, тут відбулися дві союзові імпрези: святочна інсталяція уряду Б-ва св. Миколая, 191-го Відділу УНС на 1962-ий рік та передконвенційні наради делеґатів і урядовців Відділів УНС округи. Обидві імпрези, що в них, крім місцевих і окружних союзових діячів, взяли участь гол. касир Роман Слободян і гол. контролер Іван Кокольський, виявляли силу і популярність союзової організації в окрузі та були поважною новою заохотою до дальшої праці. Інсталяція урядовців 191-го Відділу відбулася під час бенкету і її провів п. Іван Кокольський з Ровд Айленд, виголосивши при цьому відповідну промову та провівши заприсяження урядовців. Гол. касир Роман Слободян, нав'язуючи свою промову до приявних на бенкеті 84-літнього п. Михайла Коваля, одного із живих ще членів-засновників Відділу, та одного з наймолодших членів Відділу Россела Колодія молодшого, одного з найактивніших союзових діячів і секретаря Відділу Россела Колодія старшаго, вказував на велику силу союзової ідеї і організації та заповідав їм ще світліше майбутнє. Після бенкету відбулися передконвенційні наради урядовців і делеґатів 13-го Відділу УНС з Водервліт, 53-го з Коговз, 266-го з Амстердаму, 192-го з Геркімер, 206-го з Провіденс, Р. Ай., та 253 з Лудлов, Масс. і, очевидно, 191-го з Трой. Зборами проводив голова Окружного Комітету Відділів УНС згаданий вже п. Р. Колодій, а секретарював п. М. Бойко, голова 191-го Відділу. Промовляли обидва гол. урядовці, пп. Р. Слободян і Ів. Кокольський, характеризуючи теперішній стан і розвиток УНСоюзу в організаційній, господарській і культурній та громадській ділянках, звертаючи окрему увагу на інтензивну підготову до недалекої вже ювілейної, бо 25-ої з черги конвенції та на головний клич у цій підготові: кожний по 25 нових членів для 25-ої конвенції! В оживленій дискусії заторкнено цілий ряд місцевих і загальних справ УНСоюзу, видвигаючи ряд пропозицій, що їх повинна б розглянути найближча конвенція для добра членів та дальшого розвитку УНСоюзу.

ПАРТІЙНІ РОЗБІЖНОСТІ І БОРОТЬБА ЗАГРОЖУЮТЬ РЕЖИМОВІ КАСТРА

Вашингтон. — На підставі аналізи промови Фіделя Кастра, виголошеної ще дня 26-го березня ц. р., проведеної експертами для кубинських проблем, американські урядові кола прийшли до висновку, що на Кубі заіснували досить поважні політичні розбіжності між кубинським прем'єром Фіделем Кастром і провідниками здійсненої ним революції, з одного боку, та проводом комуністичної партії Куби, з другого боку. На думку політичних коментаторів критичний виступ Кастра проти Анібаля Ескалянто, одного з провідних комуністів, який займає керівне становище в його ж уряді, відкрита атака Кастра на провід кубинської компартії за його намагання обсадити комуністами всі вирішальні становища в державному і політичному апараті і намагання Кастра протиставити цьому намаганню обсаду керівних становищ своїми давніми друзями і співробітниками — свідчать про те, що на Кубі почалися внутрішні процеси, які можуть привести до цілком нової ситуації в тій країні. Розбіжності між Кастром й ортодоксійними комуністами можуть мати вплив теж і на прохолодження взаємин між Кубою і країнами комуністичного бльоку, які востаннє виявили своє небажання чи неспроможність засобити Кубу пекучо потрібними їй харчами. У своїй промові виголошеній 26-го березня Фідель Кастро стверджував, що комунізм на Кубі мусить базуватися на „революційних масах"а не сектаріянізмі ортодоксійної компартії й обвинувачував провідників компартії у „кримінальних помилках", що їх вони чинять намагаючися поставити все життя під партійну контролю і не допускаючи репрезентантів „мас" до участи в правлінні державою. Особливо ж атакував Кастро компартію за те що вона обсадила всі ключові становища в новоствореній „Інтегрованій Революційній Організації" комуністичними партійними функціонарами. З розбіжностями між Кастром і компартією пов'язують політичні кола теж і несподіване закінчення переслухань у процесі проти 1 179 учасників минулорічної інвазії на Кубу. Процес, що мав тривати кілька тижнів, припинено по кількох днях з тим, що проголошення вироку має відбутися пізніше.

Совєти вважають справу Німеччини найважливішою проблемою

Москва. — Закордонні дипломати й журналісти в совєтській столиці звертають увагу, що коли раніше совєтські „вельможі" ставили на перше місце свого міжнародного заінтересування справу азійсько - африканських колоній або міжнародне роззброєння, а справу Німеччини називали щойно на третьому місці, то тепер в усіх розмовах з Хрущовим і іншими кремлінськими вожаками чується, що найважливішою для них міжнародною проблемою є справа Німеччини. Пояснюється це зростом страху перед Західньою Німеччиною, як тією країною, що або сама спровокує нову світову війну, посягнувши по втрачені в останній війні східні землі, нині приналежні до Польщі, або вона стане знаряддям „аґресивних кол" Америки, що ніби ставляться до Німеччини, як до свого форпоста. Мрією большевиків було, щоб західні великодержави визнали поділ Німеччини і східньо - німецький комуністичний режим, але Хрущов і його прибічники переконались вже, що це річ неможлива. Тому вони хочуть осягнути посереднє визнання східньо - німецького режиму, за ціну заґарантування західнім країнам вільного доступу до Західнього Берліну. На перешкоді порозумінню — твердять західні дипломати в Москві — стоїть вимога Москви такої демілітаризації Західнього Берліну, яка в практиці вможливила б в коротшому чи дальшому часі скомунізувати місто.

„Геральд Трибюн" виясняє і вибачається за Петлюру

Ню Йорк. — Відомий місцевий щоденник „Геральд Трибюн", який з кінцем минулого місяця помістив карикатуру Берендта, свого співробітника з Амстердаму, зараховуючи головного отамана Семена Петлюру до політичних терористів разом з НКВД і Ґештапо, тепер у відповідь на численні протестаційні листи в цій справі виясняє, що це була помилка та вибачається за неї. Раніше згаданий щоденник надрукував кілька спростувань в цій справі, зокрема листи інж. Романа Волчука, п. Вадима Бакума та відомого дослідника і знавця історії Східньої Европи Вільяма Генрі Чемберлина. Тепер у персональних листах, що їх одержали автори протестаційних листів, між ними редактор видань УКК п. Вол. Душник, „Геральд Трибюн" прохає пробачення за помилку, виясняючи її іґнорацією автора карикатури. „Можливо, що він був введений в блуд пропаґандою відносно жидівських погромів, про яку згадував в своєму листі п. Бакум" — сказано в листі.

ПЕРЕД НЕДІЛЬНИМ КОНЦЕРТОМ „КОБЗАРЯ" В НЮ ЙОРКУ.

На світлині — мішаний хор „Кобзар" з Філядельфії — диригент д-р Антін Рудницький і піяністка-акомпаніяторка Роксоляна Гарасимович — який в неділю 8 квітня ц.р. виступить в залі Фешен Інституту (225 Вест 24 вул.) у святочному концерті „КОБЗАР-КОБЗАРЕВІ", на закінчення Ювілейного Шевченківського Року. У програмі твори сучасних композиторів Ревуцького, Надененка, Мейтуса й Лятошинського та монументальна кантата Антона Рудницького „Посланіє". Соліст концерту — піяніст Роман Рудницький.

БУНТ ПРИХИЛЬНИКІВ НАССЕРА В СИРІЇ СКІНЧИВСЯ НЕВДАЧЕЮ

Дамаск. — Револьта частини сирійського старшинства, з центром в місті Алеппо, яка вийшла одверто під гаслом поновного приєднання Сирії до Об'єднаної Арабської Республіки Гамаля Абделя Нассера, після початкових успіхів скінчилася повною поразкою. Радіо з Алеппо передавало вісті бунтівників, анонсуючи їх, як „Алеппо, Об'єднана Арабська Республіка". Але у вівторок ніччю надавано вже „Алеппо, Сирія". Сирійська центральна влада з Дамаску, яка спершу погоджувалась на переговори про поновнене приєднання до Об'єднаної Арабської Республіки „на здоровій базі", опісля змінила становище і говорила тільки про можливість референдуму над справою того приєднання чи збереження повної самостійности. Військова влада з Дамаску вистосувала ультиматум до збунтованих військовиків з Алеппо з закликом відкликання війська до бараків та підчинення старшин командуванню. Коли старшини відмовились, вислано проти Алеппо літаки. Нема відомостей, чи вони бомбили те місто, чи скінчилось тільки на демонстрації військової сили уряду. В комунікаті центральної влади, що його заповіджено, як „радісну вістку", сказано, що револьта в Алеппо заламалась і що в цілому краю панує спокій. В тому самому комунікаті сказано неясно, що „принципи конференції з Гомс будуть збережені". Закордонні обсерватори в Сирії переконані, що в містечку Гомс, яке спершу також демонструвало у користь Нассера, відбулась нарада командантів усіх ґарнізонів, за винятком Алеппа, та що там рішено відсунути від влади авторів останнього військового перевороту з 28-го березня та звільнити арештованого президента Назема ель Кодзі. Мабуть у зв'язку з тією нарадою і револьтою частини сирійського старшинства прилетіли у вівторок, 2-го квітня ц. р., до Женеви, до Швайцарії, шість сирійських високих старшин. Швайцарська влада ту подію промовчала. Тимчасова конституція має бути привернена в Сирії. Чи дійсно відбудеться всенародний референдум в справі повороту до державної єдности з Об'єднаною Арабською Республікою — не відомо. Збунтовані старшини в Алеппо проголосили через радіо заклик до президента Нассера, щоб він поспішив їм на поміч, але радіо і державні власті Об'єднаної Арабської Республіки в тій справі мовчали. Зате Нассер заявив готовість „посередничити", поскільки обидва сирійські табори на це погодяться. З прогрою нассеристів ця справа стала неактуальною.

Французькі терористи в Альжирі вбили в шпиталі 10 хворих арабів

Альжир. — В минулий вівторок 3-го квітня ц. р. терористи заїхали чотирма військовими автами перед приватну мусульманську клініку. Вискочило з них кільканадцять мужчин, деякі в уніформах французької поліції, одні ввійшли до залі в партері, інші побігли до залі на першому поверсі, й відкрили по хворих у ліжках вогонь з автоматів. Було десять вбитих і кільканадцять ранених. Деякі вбиті згинули підчас спробо втечі. Вся ця „військова операція" тривала кілька хвилин. В 10 хвилин після від'їзду терористів шпиталь був потрясений страшним вибухом: терористи підклали й запалили коло 30 фунтів динаміту. Ціле одно крило шпиталю, одна третина шпитальних забудувань, завалилось, при чому знищені цілком лябораторії. В тому самому дні в місті Альжиру вибухло ще інших 10 бомб та згинуло в індивідуальних актах терору дальших 5 мусульман. Французькі екстремісти з Тайної Військової Організації хочуть за всяку ціну спровокувати мусульманське населення до актів відплати та до нападу на европейську дільницю міста, сподіваючись що тоді військо стріляло б до арабів і було б зірване французько - арабське перемир'я. Мусульмани покищо не дають вивести себе з рівноваги і зберігають перемир'я. Цей наїзд на шпиталь і масакра серед хворих викликали гнітуче враження у Франції.

У Франції громадяни збентежені пропаґандою перед референдумом

Париж. — В неділю 8 квітня ц. р. має відбутись у Франції всенародний референдум над політикою президента де Голя супроти Альжиру, — конкретно, щоб затвердити чи відкинути підписане 19 березня ц. р. між французьким урядом і альжирсько - мусульманськими націоналістами порозуміння в справі перемир'я в Альжирі та переведення там плебісциту над дальшою долею тієї країни. Всі партії проголосили своє вати „так", зголошують такі становище, але навіть ті партії, які поручають голосурізнородні й взаємосуперечні мотиви, що виборці збентежені. Деґолісти кажуть голосувати „Так, для Голя", католицькі Народні республіканці „Так, для нової Альжирії", соціялісти поручають голосувати „так" з застереженнями проти „абсурдної" економічної політики де Голя, а комуністи теж є за „так", але тому, що ніби та французько-альжирська умова є доказом програ політики де Голя. Праві „Незалежні" так розколені, що рішили не виступати з ніякою офіційною заявою, а противники плебісциту в Альжирі, так звана група Єдности Франції, поручає голосувати „ні" тому, що ніби той референдум є нелеґальний, бо уряд вимагає від виборців, щоб вони апробували „розчленування Франції". Загальна опінія така, що без уваги на той хаос закликів і опіній — недільний референдум дасть велику перевагу урядові і буде черговим поважним ударом по екстремістах в Альжирі, які не визнають згаданого французько - альжирського порозуміння та намагаються терором спровокувати його зірвання.

У СВІТІ

● **В Західній Німеччині** зливні дощі спричинили в різних частинах краю повені. Майн виступив із берегів. Недалеко Байройту змило одного робітника під час праці і він затонув. В Гесії річка Фульда, в північній Баварії Заале, а також річка Мозель спричинили великі шкоди. Про повінь повідомляють також з Еспанії і Югославії.

● **У Римі** помер директор поліції, 49-річний Маріо Тобія, постріленний колишнім поліцiянтом, Доменіко Франко, який хотів пімститись за те, що його звільнено за кількакратне порушення поліц. дисципліни.

● **На Малаях** відбуваються наради представників Філіппін, Маляйської Федерації і Сіяму в справі затіснення господарських взаємин. Передбачають створення в майбутньому спільного господарського ринку південно - азійських і тихо-океанських держав, які продукують ґуму, цукор, чай, риж і копру. Всі ці три держави — гостро антикомуністичні і мають вужчий союз взаємної допомоги у випадку комуністичної аґресії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Правда потребує оборони

Горе переможеним! — вчить історія. Правда, це не стосується до тих, що їх перемогла Америка, зокрема в останній світовій війні. Навіть кружляє анекдот, що коли яка країна має економічні труднощі і потребує допомоги, опіки та охорони, найкращим для неї виходом було б — проголосити Америці війну і ту війну програти. Західня Німеччина і Японія знають це з власного досвіду. Але це не зменшує того горя, що його зазнають переможені імперіялістами. До таких переможених належить, на жаль, і наш український нарід, а горя, що він його зазнав від переможців, годі списати.

Постійні брехні поширюють про Україну та український нарід його вороги. Ці брехні і наклепи, коли їх раз-у-раз повторюється, з часом приймаються, як „істини", і тими „істинами" навіть керуються ті, що не тільки в цих брехнях не заінтересовані, але навпаки, у власному інтересі мали б обстоювати правду.

Одним з останніх прикладів на це може послужити недавня кривдлива для українців та їхніх змагань, бо базована на брехні карикатура в нюйоркському щоденнику „Геральд Трибюн", в якій Симона Петлюру, що є символом української боротьби за волю і справедливість, поставлено поруч з ГПУ та Гестапо.

На щастя, тепер такі наклепи вже не обходяться без відповідного засуду і реакції. Іншим разом уже згадувано про численні телефонічні і листовні протести, звернені до згаданого часопису, який — ми певні — упав жертвою тих брехонь, що їх поширюють про український нарід його вороги. Доказом цього може послужити факт, що „Геральд Трібюн" після появи тієї карикатури надрукував листи - спростування інж. Романа Волчука та п. Вадима Бакума. До цих листів додано у виданні з 2-го квітня ще й авторитетний голос відомого дослідника Вільяма Генрі Чемберлина.

Правда перемагає, але вона потребує оборонців. З приємністю треба відзначити, що армія оборонців української правди збільшується і могутніє, а її арсенал вже незабаром доповниться ще одною з наймогутніших досі зброєю — англомовним виданням Енциклопедії Українознавства, що її друкує В-во Торонтського університету старанням і коштом УНСоюзу. Більше оборонців і більше аргументів приспішать і остаточну перемогу української правди.

Спір довкола закордонної політики

20-го березня ц. р. сенатор Генрі Джексон, демократ із Вашингтону, в промові, виголошеній у Клюбі Крайової Преси, гостро критикував американську закордонну політику за її надто тісне пов'язання з Об'єднаними Націями, надто велику залежність від так званої публічної опінії так званих невтральних та за піднесення амбасади ЗДА при ОН до рівня якогось другого державного департаменту. 1-го квітня в телевізійній програмі ще гостріше відповіли йому сенатор Гюберт Гомфрі з Міннесоти й амбасадор Адлей Стівенсон. Гомфрі закинув своєму сенатському і партійному колезі, прізвище якого замовчав, що він просто „не знає світу, в якому живемо", і шкодить „безпеці країни". Стівенсон тільки боронився, що, мовляв, це він, а держ. секретар Раск з Президентом керують закордонною політикою.

Ця публічна суперечка між видатними демократичними діячами з іменами на крайову чи навіть міжнародну міру характеристична для актуальних течій в американському громадянстві і в керівних державно-політичних колах. Годі розмежовувати ці течії виразною лінією, а тим паче грубим спрощуванням проблеми було б ділити їх на „рожеві" та антикомуністичні. Всі вони антикомуністичні, і не в оцінюванні комунізму суть, а в різному підході до ведення загальної закордонної політики не тільки супроти Совєтського Союзу і комуністичного Китаю. Сенатор Г. Джексон хоче повної незалежности закордонної політики ЗДА і прив'язування більшої уваги до Північно - Атлантійського пакту (НАТО), до його сили й одностайности, як до ОН та їх аритметичної акробатики і постійного змагання за ялові компромісові резолюції. Не тільки згадані два опоненти сенатора Г. Джексона, але й сам Президент твердив на своїй пресовій конференції, що участь ЗДА в ОН ніяк не перечить їх вірності союзові НАТО. Це правда, а все ж, практично, з тез сенатора Джексона виходить наче автоматично вимога енергійнішої, динамічнішої, незалежнішої політики, а з позицій його опонентів — політика вічних компромісів.

Закордонна політика ЗДА не є справою одніеї керівної партії. Цікаво, що саме тепер можна завважати, що лідери Республіканської партії дуже обережні в критикуванні закордонної політики президента Кеннеді. З свого боку й Кеннеді, бувши минулого тижня в Каліфорнії, „випадково" відбув двогодинну розмову з Д. Д. Айзенгавером, і ні окремі видатні республіканці ні їх офіційний провід не перешкоджають Президентові вести важку й невдячну гру з Москвою, маючи труднощі не тільки з ворогами та „невтральними", але й із союзниками.

Орда наганячів в Україні

В ході „виконання" постанов пленуму КПСС з 5 - 9 березня ц. р. і Центрального Комітету КПСС та Ради Міністрів СССР, відбула свій пленум також київська експозитура московської компартії, т. зв. Центральний Комітет КПУ. Відбувся цей пленум в днях 29 і 30 березня ц. р. У вислідi відбутих „нарад", після доповіді Подгорного й інших компартійних вождів, проголошено постанову ЦК КПУ і Ради міністрів УССР „Про перебудову управління сільським господарством Української ССР", уложену за зразком подібних московських постанов.

Як виходить з цієї постанови, в Україні передбачено створити 190 територіяльних виробничих колгоспно - радгоспних або радгоспно-колгоспних управлінь для керівництва сільським господарством, 26 обласних управлінь виробництва і заготівель сільськогосподарських продуктів, міністерство такого ж виробництва і заготівель, що має постати на базі зліквідованих міністерства заготівель і головного управління радгоспів при Раді Міністрів УССР з цілою масою установ і бюр. Територіяльні й обласні управління будуть очолювані окремими начальниками, і в їх склад входитимуть, крім нього, ще партійний організатор — парторг обкому партії, парторг комсомолу, перші секретарі райкомів і голови райвиконкомів, а також спеціялісти сільського господарства, в цілому щонайменше 20 осіб. Крім того територіяльні управління матимуть інспекторів в розрахунку один інспектор на 4 - 6 господарств, колгоспів і радгоспів.

Коли перевести цілу ту бюрократичну „перебудову" на мову цифр, то в Україні постане 190 управлінь з персоналом щонайменше 3 800 начальників, парторгів, комсоргів та інших спеціялістів. Крім них — беручи до уваги, що в Україні в 1958-му році було 816 радгоспів і 13 346 колгоспів і що на 3 - 6 господарств має припадати один інспектор — то в ділянці контролі й організування сільського господарства працюватиме щонайменше 3 000 інспекторів - організаторів. Апарати 26 обласних управлінь нараховуватимуть в цілому яких 1 300 осіб і цілий апарат міністерства виробництва та заготівель щонайменше 1 000 осіб. Коротко кажучи, в українські села насуне для вичавлювання сільсько - господарської продукції і контролі над працею колгоспників орда бюрократів - наганячів у кількості яких десять тисяч. Утримання всіх цих бюрократів з їх родинами, що, як стверджується в постанові ЦК КПУ і Ради Міністрів УССР, мусять бути забезпечені приміщенням „в двотижневий строк", — ляже ще одним тягарем на Україну і причиниться до погіршення вже й так нестерпного становища робітників.

Нова перебудова управління сільським господарством може й дасть деяке збільшення продукції, але головним її вислідом буде поглиблення нужди сільського населення України.

ПОЛІТИЧНА ЛЕКЦІЯ ФРАНЦІЇ

Париж. — З великими труднощами й муками „П'ята Республіка" ген. де Голя приходить до ліквідації останньої країни своєї колоніяльної імперії — Альжиру. Від 1945-го року, коли війна в Европі закінчилася, Франція вела війни в своїх колоніях: в Індо-Китаї, на Мадагаскарі, в Тунісії і Марокко, де душила повстання народів, і нарешті — в Альжирі. Франція, що пережила другу світову війну з відносно невеликими втратами, бо не була зруйнована бомбардуванням, після 1945-го боку жертвувала в країнах азії цвіт свого офіцерського кадру і марнувала матеріяльні засоби на недосяжні цілі.

Колоніяльні війни не тільки руйнували господарство та фінанси Франції, але й підкопували основи демократичного ладу республіки і політичну мораль. Легше було французам розлучитися з Сирією, Ливаном, Мадагаскаром, Тунісією, Марокком та іншими землями, де не було значної кількости французького населення. В Альжирі, навпаки, міста мають французьку більшість, в рільництві й садівництві працюють французькі фармери. Французи Альжиру звикли вважати себе панами країни і не допускали до слова місцевих мешканців — арабів. Повстання, що почалося в Альжирі в листопаді 1956 року, Франція зустріла як неоправдане, бо Альжир тут уважали за частину Франції, „єдиної і неділимої".

Репресії супроти арабської людности не здушили повстанського руху, а загострили його докраю. Повстанцям сприяла міжнародна ситуація: сусідні держави — Марокко і Тунісія — всяким способом допомагали альжирцям, на інших континентах також поставилися до боротьби альжирського народу за свободу прихильно. Не тільки комуністичні держави, але й визначні особи в політичному житті Америки, Англії, Західньої Німеччини і ін. висловлювали свої симпатії до визвольної боротьби в Альжирі. Однак настрій серед французьких колоністів супроти альжирських самостійників був непримирний і, мавши за собою підпору в метрополії, вони сподівалися приборкати національну революцію в Альжирі.

Минав рік за роком, але бажана перемога не приходила. В Парижі міністри змінних урядів пробували знайти вихід у таємних переговорах з альжирськими повстанцями, але кожний натяк на розмови з ними французькі націоналісти вважали за „зраду батьківщини". Авторитет паризьких урядів, що не могли знайти виходу з ситуації, падав, і серед альжирських французів поширилася ідея — передати владу генералові де Голеві, мовляв, він знайде спосіб удержати Альжир під владою Франції.

Внаслідок бунту французького населення і війська в Альжирі у травні 1958-го року впала „Четверта Республіка". Влада перейшла до рук де Голя, який заявив, що не може закінчити альжирську війну. Але генерал, вибраний пізніше на пост президента, не сказав, як він думає ту війну скінчити: перемогою над повстанцями чи миром на основі визнання незалежности тієї країни.

Ця неясність дала де Голеві змогу і час роздивитися і передумати, як діяти. І, несподівано для французьких націоналістів, що чекали від де Голя рішучих заходів, він почав промовляти про „мир між хоробрими" і обіцяти альжирцям вільне рішення їх долі. Чим далі, тим більше новий уряд Франції приходив до переконання, що війни в Альжирі не вдасться виграти і що треба шукати миру на основі права альжирців на самостійність.

Альжирські французи і частина війська вважали цю політику де Голя за „національну зраду". І якраз генерал Салян, що своєю участю в повстанні в Альжирі в травні 1958-го року промощував де Голеві шлях до влади, виступив з іншими старшинами проти президента „П'ятої Республіки". Цей виступ, хоч і легко зліквідований, переконав де Голя, що треба кінчати війну в Альжирі, якщо Франція не хоче впасти у вир громадянської війни.

Переговори між урядом Франції і делегатами альжирського повстанського Центру завершилися в Евіяні 19-го березня ц. р. Уряд Франції визнав необмежене право Альжиру на самостійність з умовою, що цю справу вирішить вільне голосування його людности. Немає сумніву, що величезна більшість населення тієї країни голосуватиме за незалежність. Трудно сподіватися успіху противників політики уряду де Голя, які хочуть силою скинути теперішню владу Франції. Величезна більшість населення настроєна проти дальшої війни в Альжирі. Спроби Саляна й інших підбивати на бунт французьку армію в Альжирі не мають шансів на успіх.

Однак, треба зазначити, що Франція ледве-ледве вискочила з катастрофи, яка їй загрожувала внаслідок колоніяльної війни. Розхиталася дисципліна в армії і адміністраційному апараті, судова влада боялася карати порушників закону й порядку зі страху перед Таємною Військовою Організацією (ОАС), що була створена для боротьби проти уряду. Терор цієї групи поширився по цілій Франції Таким чином колоніяльна війна в Альжирі надщербила свободу громадян у самій Франції.

Тепер, коли є надія на завершення війни почесним миром, можна сподіватися, що сама Франція вернеться до нормального життя. Її приклад стверджує відому правду: нарід, що панує над іншими націями, врешті втрачає і свою власну свободу. Про це мусіли б пам'ятати і ті російські імперіялісти, які хочуть тримати в неволі інші народи.

Viator

М. Губчак

МІСТЕРІЇ В ДЕРЖАВНОМУ ДЕПАРТАМЕНТІ

Американська преса подала нещодавно дивну вістку: Урядовець американської допомогової місії в Камбоджі довідався, що Москва будує, як подарунок для Камбоджі — готель. З цікавости зайшов він подивитися на будову. Заглянув і — ахнув з дива: всі матеріяли, від цементу починаючи, а на тракторах кінчаючи, були американські. Очевидний скандал: Ці матеріяли дістали большевики, мабуть, або за хабар від камбоджійських достойників, або просто вкрали і опісля „подарували" Камбоджі...

Американський урядовець заявив про цю справу своїм зверхникам. І тут починається історія. Замість нагородити чи похвалити того урядовця, його викликали до Вашингтону і — звільнили зі служби, мовляв, „мішається до не своїх справ"...

Ця подія є прикладом, як американська закордонна політика ходить часом по манівцях. З одного боку є в цій політиці прості дороги, що ведуть до успіху. Ось так, наприклад, американське становище до Берліну твердішає. У Південному В'єтнамі поборювання комуністичних партизанів дає деякі успіхи. Червоний Китай з цього приводу кричить, а як каже українське прислів'я: „пси брешуть, значить — їдемо". Економічна „странґуляція" Куби дає наслідки: Куба майже заламується. Канадійський кореспондент пише, що до минулорічної інвазії населення Куби ставилось без ентузіязму, але тепер настрої змінилися. „Голодні люди — злі люди". Тепер найпопулярнішим політичним анекдотом, що кружляє в Гавані, є такий: Кубинець просить американського журналіста: „Привезіть мені 70 000 пар чобіт" — 70 000? „Так, але щоб в тих чоботях були американські вояки!"

Але, з другого боку, є події, які годі зрозуміти здоровим розумом.

Недавно преса подавала, що Америка відмовила допомогу урядові Ляосу, щоб змусити його таким чином до коаліції з невтралістами. Автором такої політики є амбасадор Гарріман, і він навіть намовляв уряд Тайленду (Сіяму) піддержати цю політику. Але дістав відповідь, що політика невтральности — це дурна політика, і він, Гарріман, просто запродав американських приятелів у Ляосі.

Таке подає „Нюзвік" з дня 2-го квітня ц. р. І це діється після того, як щойно опубліковані документи з другої світової війни виявляють американські помилки в справі Китаю. Тоді також деякі „фахівці" радили відмовити поміч Чіянг Кай-шекові, бо він, мовляв, нездібний створити коаліційний уряд, з „аграрними реформістами" (комуністи Мао Тсе-тунга) і не дуже рветься до боротьби з Японією, бо всі сили резервує на пізнішу розправу з комуністами. Що Мао Тсе-тунг робив те саме — резервував сили для розправи з націоналістами — про це „фахівці" чомусь „забули".

Деякі з цих дорадників були чесними людьми, що робили помилки через незнання відносин, але більшість їх це були такі типи, як Курі, що мав великий вплив на політичні справи Китаю й Японії і, як згодом виявилося, був інформатором совєтських агентів - шпигунів.. Він — канадієць з походження, і тепер знову живе в Канаді, бо втратив американське громадянство.

В одній із попередніх статтей ми згадували про закиди, поставлені директорові департаменту країн Карібського моря, що він допоміг Кастрові прийти до влади. Виходить, що таки справді в департаменті закордонних справ є люди які стараються перешкодити всьому тому, що хочуть зробити вищі керівні чинники. Просто, як у тому прислів'ї: „Піп в дзвін, а дідько в калатало"....

Американські консервативні кола занепокоєні зростом впливів у Вашингтоні людей з АДА (Американська Демократична Акція), організації лібералів, що має в своїй діяльності чимало познак совєтофільства. І Республіканська партія приготовляє тепер видання білої книги, що має виявити правдиве обличчя лібералів, їх дефетизм, що веде до капітулянтства супроти Москви. Ця справа наробить ще чимало галасу в політиці...

Врешті, невідомо, хто підсунув у Вашингтоні думку так поквапно прийняти запрошення Хрущова щодо співпраці у дослідженні космічних просторів. Бо Хрущов має причини шукати такої співпраці — це зрозуміло. Большевики можуть багато дечого з такої співпраці скористати, багато дечого навчитися чи вишпигувати, але своїх секретів вони не думають розкривати.

Американська преса пише про можливість створення нової т. зв. невтронової бомби, яка нищитиме електротехнічну систему. В Америці про це багато говориться і пляпується. Але недавні совєтські атомові вибухи, як припускають учені, були якраз спробою створити таку бомбу.

Всякі заяви большевиків про роззброєння є, очевидно, димовою заслоною, і спробою виграти на часі. Якщо їм удасться випередити Америку в створенні такої бомби, то вони зможуть спаралізувати всю американську оборонну систему, а тим самим і Америку і цілий світ змусити до капітуляції.

ЗДА узгіднюють свою митно-торговельну політику з Західньою Европою

Бонн. — Заступник державного секретаря для економічних справ Болл роз'їздить тепер по столицях Західньої Европи й переводить там наради з керівними державними мужами, щоб переконати їх, що новий американський митний закон не тільки не загрожує Спільному Господарському Ринкові, а, навпаки, є зладжений під кутом кращої з ним співпраці. Джордж Болл особливо довго конферував у Парижі і в Бонні. Він переконував західньо - німецького міністра народного господарства д-ра Людвіґа Ергарда, що коли б Британія приступила до Спільного Господарського світу, то з цього була б економічна і політична користь для цілого Заходу, бо тоді 90% промислової продукції вільного світу і 90 відс. торгівлі промисловими продуктами зосереджувались би в двох великих господарських бльоках: західньо-европейському Спільному Господарському Ринкові та в Північній Америці, себто ЗДА й Канаді. В тому самому часі британський прем'єр Герольд Мекміллен, виступаючи в місцевості Стоктон - он - Тіс з підтримкою місцевого консервативного кандидата в додаткових виборах, запевняв про великі користі — економічні й політичні — що їх матиме Британія, коли приступить до Спільного Господарського Ринку.

ГОЛОС ЧИТАЧА

Культурний обмін СССР з ЗДА і наша постава

У „Свободі" з 23-го березня ц. р. в рубриці „Голос читача" надруковано допис („До виступу балетного ансамблю з УССР") А. Гудовського, який висловлює думки, як потрібно зустрічати „земляків з СССР", отже не з УССР, а прямо з СССР, і пояснює, яка повинна бути наша постава до совєтських (?) мистецьких ансамблів та їхніх виступів".

Вже на вступі свого допису п. Гудовський намагається суґерувати читачам думку, що кожний, хто приїздить з СССР, то вже є „земляк", а тому, мовляв, треба толерантно ставитися до тих „земляків", хоч відомо, що земляками можна називати не всіх тих, які приїздять з УССР, бо серед них є аґенти і вороги української справи, а в багатьох випадках не-українці.

Пан Гудовський, як це виходить з його допису, — за „культурний обмін" СССР із ЗДА, пише про всі „совєтські мистецькі ансамблі", і лише згадує про те, що, мовляв, українці в ЗДА нарікали на большевиків, що не присилають українських ансамблів чи спортових дружин з УССР на олімпійські змагання. Однак пан Гудовський намагається знецінити українське мистецтво, закликаючи „культурно" протестувати в англомовній пресі проти „провінційного гопака", що його виконуватиме балетний ансамбль з СССР. Зацитуємо з його допису місце, де він про це пише:

„... большевицькі імперіялісти репрезентують російську націю в ЗДА сучасним мистецтвом високого рівня, а українську — провінційним гопаком. Але свій протест ми мусимо висловлювати культурно: у статтях до англійської преси..."

Уперше до ЗДА приїздить з Києва український мистецький балетний ансамбль, який буде показувати американцям українські клясичні й народні світової слави мистецькі осяги, в тому числі наш невмирущий „гопак" і інші танці, що їх москалі часто включають у свій репертуар, щоб прикрасити свої вистави. Проте, п. Гудовський оцінює це мистецтво так само, як у 20-их роках оцінював Хвильовий, окреслюючи його словами — „просвітянщина", „шараварщина" та ін.

Чи відомо п. Гудовському, що цей самий український балетний ансамбль минулого року виступав в Англії та Франції і вся англійська та французька преса писала із захопленням про виступи українців. Не москалів, а таки українців.

Гадаємо, що слід вітати в душі українських артистів з УССР за те, що вони талановито показують українські мистецькі шедеври, але одноразово використати цю нагоду, щоб показати американцям, що цим ансамблем Москва хоче приховати духовий і фізичний ґеноцид в Україні.

В своєму дописі п. Гудовський теж неправильно таврує українські самостійницькі організації, які заініціювали й провели акції проти „культурного обміну" СССР з Канадою, зокрема проти Червоноармійського ансамблю пісні і танцю і проти ленінградського балету ім. Кірова. Відомо, що ці політичні акції започаткувала СВУ, а українська самостійницька преса та організації підтримали її, і разом всі провели успішно пікетування і демонстрації, що викликало широкий розголос в англомовній та французькій пресі Канади, в ЗДА, в Німеччині і в Австрії. Про це писали навіть в пресі сателітних країн, зокрема у Польщі.

СВУ заініціювала протягом року понад 12 політичних акцій не лише проти виступів російських балетів, але й проти п'ятих московських колон. Лише комуністична преса Канади і ЗДА боронила „культурний обмін" та з лайкою накидалися на СВУ. Ось як писало „проґресивне" „Українське Життя" в Канаді в числі з 1-го листопада 1961 року:

„До Канади приїхав ленінградський балет імени Кірова, щоб показати канадійцям шедеври клясичного мистецтва... Але знайшлась зовсім незначна групка українских фашис-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Софія Парфанович

ПОЇЗДКА ДО ЕВРОПИ

(9)

Мигнули Райхенгаль і Берхтесґаден, ніколи задержуватися. Хоч би для того, щоб вийти на Штруб чи поїхати до Кеніґсзе! Минуле, наче картина, яку бачили колись на екрані.

Дорога врізується щораз глибше між гори, і долина стає щораз вужчою. Гори різних видів і висот збиваються тісно, аж поки не замикають виходу в Бад-Гаштайн. Колись, давно - давно, ми їхали з батьками тією дорогою, очевидно ц. к. залізницею. Як спомин з тих часів, залишився прекрасний гірський сценерій Гаштайну, до якого „наш цісар" їздив купатися. На зупинці батько вийшов на станцію, купив китичку альпійських квіток і приніс мені. З усіх п'ятьох дітей тільки мені. Це на ціле життя вирішило моє відношення до природи, рослин, а головно гірських квіток. Нині я заходжу до кімнатки, де продають такі самі квітки. Купую таку саму китичку, що пахне снігом, жерепом, рододендроном і генціяною, затоплюю обличчя в неї і вдихаю спомин з далеких літ.

Не виходячи з авта, їдемо на залізничій платформі крізь тунель. Платформ таких багато, і поїзд наче кольорова гадюка, що влазить до печери. Та ось уже яснiє отвір по тому боці, і ми виїздимо на північне узбіччя. Гори круглі-ють, сніги віддалюються і — тепло та весело - зелено. І трава не така бура, як я запам'ятала її з дитинства, а аквамарінно - зелена. Вузька дорога гострими закрутами спускається в долину, де видніє мачок міста. Вже тут, на початку нашої подорожі, подивляю вміння моїх приятелів вести авто. Це — батько і молоденька панночка - донька. Як швидко вони переключилися на рух направо та ще й з кермою в іншому місці! І як спритно виминають інші авта і на закрутах, з яких кожен може коштувати життя, звертають в останній секунді, на останньому клаптику дороги!

Віллях — тихе старе місто. І воно, як інші, іграшкове, з костелом на пагорбу і домами довкруги нього. Готель „Цур Пост" з обслугою в ліберії пахне цісарською старовиною. Широкі, тяжкі сходи, в заглибинах квіти у вазах, на стінах образи, що розказують про давні події. Готель побудовано ще 1600 року, і був він тоді старим шляхетським палацом. У ньому спинявся Карло V, втікаючи до Еспанії. Гучні бенкети і не одного знатного гостя пам'ятає він.

Публіка в готелі переважно австрійська, спокійна. Родини типово европейські: батько коректно одягнений, навіть у спеку не ходить в самій сорочці, мати повна, в блюзці з коронками, застібнутій під шию; правдива, але скромна біжутерія. Син або донька такі ж поважні, як батьки. Така ж дискретна й поправна обслуга.

Обстанова в кімнаті така ж, старовинно - стилева й притишена, починаючи від спинки ліжка, різьбленої в темному дереві, аж до кубка на воду. Тут час спинився на місці, тут нічого не змінилося. Може й добре жити в такій країні, в такій місцевості. Але як почували б себе ми, американці, з нашим неспокоєм, постійним поспіхом і погонею?

В Австрії, як і в інших країнах, де валюта низька — дешево. Вистачить сказати, що ніч в тому, найліпшому готелі з сніданням, вечерею, з закупном харчів на дорогу, купном рюкзаку, термоса, кількох карток і значків — усе те покрили десять долярів!

У Віллях ми старалися відшукати колишні Ді-Пі-табори та поглянути, що з ними сталося. Але знайшли тільки один: на місці другого будують чи й уже побудовано мешкальні будинки. В таборі живуть утікачі з Мадярщини і Юґославії. Отже, війна давно покінчилася, але людина далі на мандрах, далі без дому.

Італія

Переїзд через італійсько-австрійський кордон, хоч це для нас і для більшости подорожних була тільки формальність, сполучена з прибиттям печатки на пашпорті, зайняв багато часу. Довгий разок авт поволі посувався перед прикордонною зупинкою Арнольдштайн. Сонце пригрівало так, що волілося б сидіти десь у сусідньому ліску.

Швидко гори залишаються за нами. Ще коли повернутися, видно фантастично вирізьблені Дольоміти, що начебто замикають вихід з Італії. На вид оживають спогади з першої війни, коли то наші брати й батьки клали тут свої голови „за цісаря". Скільки ще разів потім мусіли наші люди вмирати за не нашу справу!

Льомбардія — простора площина, засіяна й обсаджена, дбайливо управлена. Оселі, як інші такі на півдні, люди працюють кіньми і ручно, хоч деинде видно й машини. Великі овочеві сади, багато городини. Поля пронизані річками. Влітку хіба напис „фіуме" та місток зраджують, що внизу пливе річка. Там — зарінок і безводне русло, по якому де-не-де сльозить трохи вода. Але стрівайте: коли прийде осінь-зима або в горах почнуть танути сніги, оці сухі русла наповняться водою і бушуватимуть, як несамовиті. Народ тут роботящий, і мабуть йому непогано живеться.

Венеція

Острови Венеції фантастично пощерблені, порізані каналами й затоками, що свідчить про вікову гру моря і суходолу, про осаджування морських пісків і розмивання їх, про людську волю добувати ґрунт під ногами, навіть тоді, коли він — не суходіл, а стовпи, вбиті в морське дно. Імпреґновані морськими солями, вони скам'яніли і на них палати, святині, будинки, фабрики, установи та людські житла. В блакитних обіймах Адрії визолочена сонцем пливе - непливе єдина в своєму роді людська оселя на воді. Бо жадна з „венецій" над різними морями не дорівнює їй, так, як ніяка Швайцарія в інших горах не може зрівнятися з справжньою альпійською країною кантонів.

НЕВЖЕ УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ ТЕАТР В НЮ ЙОРКУ?

Таким недовірливим, а може здивованим запитанням зустрічає наш культуролюбний нюйоркчанин щораз частіші вістки про організацію постійного оперного ансамблю в Ню Йорку. Зразу ж називають прізвища відомих артистів львівського театру Лева Рейнаровича, Степана Крижанівського і диригента Задорожного.

Закружляли ці вістки після прем'єри опери „Катерина" в Брукліні, а всіх познак правдоподібности придбали вони в незвичайному успіху цієї прем'єри.

Як же є на ділі з цим театром і чи справді готується ота небуденна подія, що до неї мрійно зітхають довгі роки мельомани і взагалі, кожний культурний українець Ню Йорку?

Передісторія кружлячих вісток почалася блискучим провалом підготовки до „Катерини" на Мангетені, коли всі тодішні ініціятори недоготованої постановки визнали, що „Катерина" на належній висоті, в силу існуючих обставин, аж ніяк не вийде на сцену.

З поразки безталанної „Катерини", непереконаним у неспроможності її виставлення, вийшов з гурту ініціяторів один тільки арт. Лев Рейнарович.

Для мене ніяк незрозуміле, як взагалі можна було на звалищах доволі вже посуненої підготовки, проти всіх найреальніших передумов, не то, що не втратити віри в можливість „окинути" „Катеринуую", але з повним запалом і невичерпною снагою самому, початково без сторонньої допомоги, закотити рукави і взятися до роботи, починаючи її зі самого початку.

Проте Рейнарович почав власне зі самого початку і приєднав до співпраці двох інших фанатиків театрального діла: — режисера Крижанівського і диригента Задорожного, а також тих сірих неназваних помічників з-поміж бруклинської громади, які жертвували охоче своїм часом і працею, щоб таким чином вгодити своїй любові до театру, до культурної роботи.

Годі описувати, кільконо то роль мусів виконувати Рейнарович, заки ми побачили його на прем'єрі в ролі батька. Від звоження декорацій з позанюйоркських осередків і перенощення їх на власних плечах від підземки до збірного пункту, від полагоджування орудок, що їх виконує хлопець до посилок, до безконечних розмов з десятками осіб щоденно й адміністраційних турбот довгі тижні затруднювали „директора" Рейнаровича.

Про Крижанівського і Задорожного треба знову сказати, що в тракті підготовки постави, їм приходилося чимало поступатися перед довгою чергою „реалітетів", необізнаністю більшости виконавців зі сценою, до плачу непридатною сценою і до плачу рідненькою оркестрою, поступатися в своїх творчих засадах і задумах, що вимагає, справді таки, від серйозного мистця, дійсної самопосвяти.

Вийшла „Катерина" на сцену, беручи до уваги „реалітети", незвичайно успішно. Рецензентові треба б вжити багато суперлятивів, щоб обділити зорові й голосові образи створені солістами — М. Лисогір, Г. Шерей, Л. Рейнаровичем, І. Гощом, І. Самокішиним, глибоко вдумливу режисерію Крижанівського і хореографічну маєстерію балетмайстра Р. Петріни зі своїм ефектовним ансамблем, диригента Задорожного.

У висліді невмовкаючі оплески, виклики артистів, захоплення тих навіть безталанних глядачів, що їм довелося „пішком" слухати оперу, не вистачило сидячих місць, а в деяких моментах жалібні схлипування м'якосердних слухачок, яких арт. Лисогір заставила своєю грою забути про сценічні умовності.

Мені довелося бачити навіть таку вельми вимовну сценку посеред публіки в третій дії, коли якась громадянка, видно з довголітньої звички, засобилася на виставу кількома пляшечками кока-колі. Правда, вона то і в найтраматичніших моментах на сцені, не переставала посмоктувати кока-колю, але ретельно переплітала це довгими серіями схлипів і витиранням заплаканих очей великою білою хусткою. Така глибина переживань передалася цілому рядові глядачів, і всі споглядаючи то на сцену, то на зворушливі чинності дами з кока-колею, втирали хустками собі рясні сльози.

Звичайно, всі ці вище наведені дрібниці лягли в основу зародження оперного театру. Бо навіть маестро Задорожний, якого прем'єра може ще й найбільше покривдила „реалітетами" (брак відповідного освітлення на пультах оркестрантів), зараз таки після цієї особистої поразки, визнав, що він з цілим запалом приступає до „роблення" опери.

Наведені дрібниці, які товаришили підготовці постави і прем'єрі „Катерини", проречисто доказали, що всі потрібні компоненти для створення оперного театру у нас є. (крім сцени, — прим. складача). Є репертуар, є співаки, є організатори, є публіка, вдячна, спрагнена культурного видовища, публіка, можна поставити більше чи менше зредуковану оркестру. А надівсе у всіх є запал до праці, є глибоке переконання в незаступну потрібність оперного театру, потрібність з багатьох міркувань.

І як же ж тут не постати оперному театрові?! Ось він і постав. То й щасти Боже, його творцям, у великому ділі!

В. Лев.

У ВІЧНУ ДОРОГУ

(Похорон сл. п. проф. Віктора Доманицького)

Не має людини, яка не була б свідома того, що їй прийдеться залишати цей світ на віки. А все ж таки з жаком приймаємо вістку про відхід у вічну дорогу когось із наших друзів.

Не диво, що болюче вразила українське громадянство вістка, що проф. Віктора Доманицького не стало між живими.

Невже ж не живе проф. Доманицький, який ще кілька днів тому з захопленням слідкував за поодинокими сольовими й збірними точками на Шевченківській Академії? Невже ж не б'ється серце того, з яким ще кілька хвилин тому назад розмовляли телефонічно й він запевняв, що почувається добре?

Перестало битися серце людини, яка втішалась пошаною всіх громадян, яка життя своє присвятила вихованні й поглиблюванні знання молоді! Згасло світло очей, які провадили безчисленні години олівець в своїй руці, що клав його думки на папір. Вмер, як воїн на стійці, з олівцем у затисненій руці, корегуючи до останньої хвилини одну зі своїх праць. Останні протинки й чертки коректи докладно виказують, коли останній раз вдарив живчик.

Це було в суботу 24-го березня о 4-ій год. і 10 хвилин по полудні.

В середу 28-го березня відбулася Панахида. В означеній годині, в залі похоронного заведення, зібралася численна громада українців міст Міннеаполісу й Ст. Полу. Панахиду відправили разом всі місцеві укр. прав. священики: о. прот. М. Антохій, о. прот. А. Кість, о. прот. д-р В. Левицький, о. прот. В. Уманець і о. М. Ярмолович. Діяконував о. протод. М. Поліщук. Хором диригував о. протод. М. Бринь.

Сумно плили молитви до Бога, щоб Всевишній прийняв душу Покійного, який визначався за життя лагідністю і спокоєм, який завсіди старався про злагоду між людьми й організаціями, який ціле своє життя працював для молоді й для української науки. О. д-р В. Левицький у гарній прощальній промові представив заслуги пок. професора для українського народу.

У глибокім смутку і з жалем присутні підходили і цілували хрест у руках священика, а потім зближались до домовини. Кожний пристанув на хвилину перед Покійним, сказав у глибокім зворушенні кілька слів молитви й певно не одному станули в пам'яті минулі фрагменти зі спільної праці, чи розмови з пок. професором.

На другий день рано перевезено тіло до церкви св. Юрія Переможця, котрої професор Доманицький був парафіянином, о год. 10-ій відправив о. прот. А Кість св. Літургію, а о 7-ій увечері зібралося ще численніше українське громадянство до тої ж церкви, щоб взяти участь у похоронній відправі.

Після відправи громадянство перейшло до церковної залі, де прощати мали Покійного відпоручники наукових інституцій і громадських організацій. Портрет Покійного на залі, кисти арт. маляра О. Вулавицького, впадав в очі всіх.

Піснею „Чуєш, брате мій", яку відспівав хор „Дніпро", відкрито цей жалібний вечір. Промовляли: проф. д-р Боженко з Шикаґо від професорів УГА-УТГІ, інж. Боровський з Вінніпеґу від УВАН, інж. Артюшенко з Шикаґо від інженерів абсольвентів УГА-УТГІ, проф. Корсунський від вет. факультету УТГІ. Від громадських організацій промовляли: проф. Грановський від УККА, п-ні Костюк від Ювілейного Шевченківського Комітету, полк. Філонович від СУВ і прихильників УНР, п-ні Гуцал від СУА, інж. Романенко, п. Мигуль — студент і п. Папара від парафії св. Юрія Переможця.

Вістка про смерть скоро розійшлася по Америці й Канаді й поза амер. континент. Наспіло багато прощальних листів і телеграм, між якими була і телеграма від Митрополита Іларіона.

Тіло Покійного перевезено на летовище, щоб ранком на другий день його перевезти літаком до Савт Бавнд Бруку, Н. Дж. Там прийняло його українське громадянство і відпровадило після похоронних відправ на вічний спочинок на цвинтар біля Храму-Пам'ятника.

Проф. Віктор Доманицький відійшов на віки від нас, однак пам'ять по ньому залишиться між нами на завсіди.

Інж. Іван Янович

Українська Літературно-Мистецька Клюб

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 6-го квітня ц. р., відбудеться вечір поетеси Лесі Храпливої: Писанки для дітей — поезія, проза, п'єси. Читає авторка. Музичний виступ Юрка Сваричевського, учня УМІ, кляси проф. М. Вайлової, який виконає на фортепіяні Прелюд Г-моль Рахманінова і „Любовні мрії". Початок о год. 8-ій веч.

● **У Каїро** продовжується судовий процес проти 5-ох французьких дипломатів, арештованих ніби за шпигунство і нелеґальні валютові трансакції. Єгипетський прокуратор зажадав кари досмертної в'язниці для чотирьох підсудних.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого та Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ
бл. п. Федора ДУДКА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
В НЕДІЛЮ, 8-го КВІТНЯ 1962 р.
о годині 10-ій рано
в церкві св. Андрія в Савт Бавнд Бруку.
ДРУЖИНА, ДІТИ і ВНУКИ

ПАРОХІЯ св. ВОЛОДИМИРА
В ГЕМСТЕДІ, Лонґ Айленд
— влаштовує —
ЦІКАВУ УКРАЇНСЬКУ ІМПРЕЗУ
„Спомини про Україну"
В НЕДІЛЮ, 8-го КВІТНЯ 1962 р.
о год. 3-ій по пол.
в авдиторії школи Uniondale (L.I.) High School.

Увага! Увага!
В неділю, 8-го квітня 1962 року
в год. 3:00 по полудні
в залі
УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО КЛЮБУ
— UKRAINIAN AMERICAN CLUB —
при 292 Hudson Avenue — ROCHESTER, N. Y.
— відбудуться —
ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ЗБОРИ
Представників і Делеґатів
Відділів УНСоюзу
місцевостей:
РОЧЕСТЕР, ОБИРН, МАНЧЕСТЕР:
36, 38, 202, 217, 269, 283, 285, 289, 316, 340, 343, 367, 437.
На ці Збори запрошені також ПРЕДСТАВНИКИ Відділів, ДЕЛЕГАТИ та СОЮЗОВІ місцевостей БОФФАЛО, СИРАКЮЗ та ОКОЛИЦЬ.
НА ПОРЯДКУ НАРАД: 1. Організаційні справи.
2. Справи 25-ої Конвенції.
У Зборах візьмуть участь:
Йосип Лисогір,
головний предсідник Українського Народного Союзу.
Василь Гусар,
головний радний Українського Народного Союзу.

Відділи УНСоюзу
БАСЕЙНУ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ!
В неділю, 8-го квітня 1962 р.
в год. 2:00 по полудні
в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ в МекАДУ, Па.,
при 210 W. Blaine St. — McADOO, Pa.
— відбудуться —
ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ
ОКРУЖНІ ЗБОРИ
Відділів УНСоюзу
в яких повинні взяти участь Урядовці і Конвенційні Делегати та Представники наступних Відділів УНСоюзу:

ШАМОКІН — 1	ГЕЙЗЕЛТОН — 85, 314
Мт КАРМЕЛ — 2	КОЛДЕЙЛ — 201
СЕНТРАЛІЯ — 90	МекАДУ — 7, 186
БЕРВИК — 164, 333	МАЙНЕРСВИЛ — 78, 265
ФРЕКВИЛ — 242, 382	ФРІЛЕНД — 429
МАГОНОЙ ПЛЕЙН — 28, 365	НОРТАМБЕРЛЕНД — 357
МАГОНОЙ СИТІ — 305	СТ. КЛЕЙР — 9, 31, 228

На Зборах будуть порушені дуже важливі та цікаві справи, зв'язані з недалекою 25-ою ювілейною Конвенцією.
У Зборах візьмуть участь:
Анна Герман,
заступниця головного предсідника УНСоюзу
та
Ярослав Падох,
головний секретар Українського Народного Союзу.
До участи в Зборах запрошені теж всі Члени УНСоюзу та широкий загал Українського Громадянства цілої околиці.
ЗА УПРАВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ:
М. ГЕНТОШ, голова — І. ПЕТРУНЦЬО, секретар

Увага! ШІКАҐО й ОКОЛИЦІ Увага!
ПОВІДОМЛЕННЯ
В суботу, 7-го квітня 1962 року
— відбудуться —
в год. 7:30 вечором
в Союзовому Домі на Середньому Півдні
при 1915 Вест 51-ша вулиця
ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ЗБОРИ
Відділів УНСоюзу
міста Шикаґо і Околиці
НА ПОРЯДКУ НАРАД СПРАВИ:
1. Передконвенційна організаційна кампанія УНСоюзу;
2. Конвенційні справи;
3. Збірка на пам'ятник Т. Шевченка у Вашінґтоні;
4. Справа Союзового Дня;
5. Внески і запити;

До участи у Зборах запрошується головних урядників УНСоюзу, замешкалих на терені міста Шікаґо, урядників Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Шікаґо, та урядників, делеґатів на Конвенцію і їх заступників зі слідуючих Відділів УНСоюзу:
22, 83, 35, 80, 100, 106, 107, 111; 114; 125: 131; 176; 190, 216, 220, 221, 222, 248, 252, 259; 301; 335; 379; 399, 415, 423, 425, 472, 499.

Тому, що справи, які є на порядку нарад є дуже важливі, проситься управнених прибути точно і обов'язково на ці Збори.
ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В ШІКАҐО:
Тарас ШПІКУЛА, предс. — Михайло ХАРІВ, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ
ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
УДІЛОВЦІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в НЮ ЙОРКУ
— відбудуться —
в неділю, дня 8-го квітня 1962 р.
в год. 2:00 по полудні
у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,
із слідуючою програмою:
1. Звіт Дирекції;
2. Вибір 14 членів Ради Директорів;
3. Біжучі справи.

З причини зміни адреси, багатьом уділовцям пошта не може доручити запрошень на Збори. Заклинається всіх уділовців взяти участь у Загальних Зборах, а хто не отримав запрошення, на Зборах дістане фінансовий звіт і „проксі" балот, як картку до голосування.
За Дирекцію Українського Народного Дому:
Йосиф ГІРНЯК, секретар — Юрій ВОЛИНЕЦЬ, голова

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ
У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
повідомляє, що
в суботу, 7-го квітня 1962 р.
о год. 7-ій веч.
в залі Українського Культурного Центру
при 2416 Поплар Стріт
відбудеться доповідь письменниці
ОЛЕНИ ВАСИЛЕВОЇ
п. н. ЕЛЬДОРАДО МИСТЦІВ І ПОЕТІВ — ЯДДО БІЛЯ САРАТОҐИ
(Сторінка з історії американської літератури)
Доповідь буде ілюстрована кольоровими фотосвітлинами.
До численної участи запрошує: УПРАВА

Увага! Відділи УНСоюзу Увага!
Питсбурґу та західньої Пенсилвенії!
В неділю, 8-го квітня 1962 р.
в год. 6:00 веч.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в МекКІС РАКС, Па.
при Munson & Ella Streets — McKEES ROCKS, Pa.
— відбудуться —
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів
УНСоюзу
ПИТСБУРҐУ та ЗАХІДНЬОЇ ПЕНСИЛВЕНІЇ.
НА ПОРЯДКУ НАРАД
1. Звіти з діяльности Окружної Управи
2. Звіт Контрольної Комісії та уділення абсолюторії
3. Вибір нової Управи
4. Справи 25-ої Конвенції
5. Пляни праці на майбутнє

В Зборах повинні взяти участь урядовці Відділів УНСоюзу конвенційні делегати від наступних Відділів:

BENTLEYVILLE — 109	PITTSBURGH — 53, 96, 118, 396
CARNEGIE — 184, 264, 384, 481, 482	SLICKVILLE — 126
DERRY — 118	WEST NEWTON — 255
DONORA — 232	ALIQUIPPA — 120
EXPORT — 101	AMBRIDGE — 34, 161, 276
FORBES ROAD — 32	ETNA — 89
ISELIN — 400	FORD CITY — 63
JEANETTE — 41	McKEES ROCKS — 91
LATROBE — 61	LEECHBURG — 360
MONESSEN — 338	LYNDORA — 329
McKEESPORT — 17, 132	NEW KENSINGTON — 296
NEW ALEXANDRIA — 82	VANDERGRIFF — 110
RANKIN — 24	YATESBORO — 51
	WHEELING, W. Va. — 56, 212

У Зборах візьме участь
АНДРІЙ ДЖУЛА — гол. радний УНСоюзу.
ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНІ ВСІ ЧЛЕНИ УНС ТА МІСЦЕВЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО

„...ОБНІМІТЕСЯ, БРАТИ МОЇ, МОЛЮ ВАС, БЛАГАЮ!"
(З „Послання" — Т. Шевченка)
До мертвих і живих і ненароджених Земляків . . .
„ПОСЛАНІЄ" — почуємо ВПЕРШЕ
вже в найближчу НЕДІЛЮ, 8-го КВІТНЯ 1962 р.
в програмі КОНЦЕРТУ
філадельфійського хору „КОБЗАР",
під керівництвом д-ра А. РУДНИЦЬКОГО
КОБЗАРЕВІ
ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ: год. 7:30 вечора,
заля ФЕШЕН ІНСТИТУТ (225 W. 24th вул.) в НЮ ЙОРКУ.
КВИТКИ НУМЕРОВАНІ в цінах: $1.50, $2.00, $2.50
ЗАПАС КВИТКІВ СИЛЬНО МЕНШАЄ З КОЖНИМ ДНЕМ!
Зовсім безпиретерсько радимо Вам мати квиток в кишені вже перед концертом.
Просимо купити зараз до: „АРКИ" (GR 3-3550) — або ЕКО (AL 4-0888) — СУРМА (GR 7-0729).

КУЛЬТУРНИЙ ОБМІН СССР З ЗДА І НАША ПОСТАВА

(Закінчення із стор. 2-ої)

тів з так званої „Спілки Визволення України", яка в Торонто влаштувала „пікетування", приносячи ганьбу для Канади і сором для всієї української громадськости".

А в черговому числі „УЖ" з 8-го листопада вміщено черговий наклеп проти СВУ за те, що її члени „некультурно" й „дико" виступали з листівками і пікетували червоноармійський ансамбль.

Коли члени СВУ в Монтреалі закидали в залі летючками учасників червоноармійського ансамблю, то, на домагання комуністичних - поплентачів, їх віддано під суд. Але суд урахував те, що це була політична акція, і звільнив членів СВУ, оправдавши їх і їхні акції. Вся преса Канади висловлювала на адресу СВУ найкращі симпатії, а один радіокоментатор пожертвував значну суму грошей на акції СВУ і, придбав тисячу летючок СВУ та через радіо закликав канадійців звертатись до нього по ці летючки. Тим часом п. Гудовський називає акції СВУ „некультурними вискоками" а тих людей, які закидали листівками московських „мироносців" — „бешкетниками".

Внаслідок політичних акцій, проведених українськими самостійницькими організаціями в Канаді проти московської „культурної" диверсії, в листопаді 1961-го року на телевізії відбулося три дискусії на тему „чи потрібний культурний обмін СССР з Канадою". В дискусії брали участь члени СВУ, члени УНО і інші канадійці - антикомуністи, з одного боку, та московські поплентачі з друго. Мільйони глядачів цікавились цією політичною дискусією і були по стороні акцій СВУ. Внаслідок цих акцій студенти університетів Оттави, Торонто й Монтреалю зактивізувались і спільно з членами СВУ при кожній нагоді розкривають підступи Москви і п'ятиколонників.

П. СОМ

Міні пропонує харчову допомогу комуністичним країнам

Вашингтон. — Голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні надрукував статтю в місячнику ним очолюваної організації „Амерікен Федераціоніст", в якій проєктує, щоб ЗДА зорганізували харчову допомогу комуністичним державам, подібно, як це було за колишнього президента Герберта Гувера, який очолював на початку 1920-их років допомогу організаціям, що врятувала мільйонам осіб життя під час голоду по першій світовій війні і революції. Ленін погодився був на допомогу з Америки, і тому, розумує Міні, погодяться на неї тепер комуністичні провідники, такі як Хрущов, Мао Тсе-тунґ, Кастро, Тіто та інші, бо всі вони високо цінять Леніна, „хвалячи те все, що він робив". Американці допомогли б голодуючим, якби тільки було запевнення, що харчова допомога дійде до тих, що її потребують. Одночасно Міні заявився проти того, щоб ЗДА продавали за гроші харчі комуністичним диктаторам, бо вони можуть їх перепродати іншим, або скласти до магазинів як запас на випадок війни, а населення мусіло б і далі голодувати.

Три сенатори проти торгівлі з державами комуністичного бльоку

Вашингтон. — Три сенатори, два демократи, один республіканець, члени Сенатської Комісії Внутрішньої Безпеки, ствердили, що хоч існує контроля експорту до комуністичних держав, то ЗДА і їх союзники продають комуністам ті товари, які можуть бути корисні для військових цілей. Голова сенатської підкомісії сенатор-демократ із Міссіссіпі Джеймс О. Істленд сказав, що хоч в минулому році загострено контролю експорту до СССР і його союзників, то комуністичні держави купують у ЗДА матеріяли, які можуть бути потрібні для оборони. Сенатор - демократ із Коннектикату Томас Дж. Дадд твердив, що „ми допомагаємо Кремлеві поборювати критичні ситуації в ділянці військової промислової технології". Сенатор - республіканець із Ню Йорку Кеннет Б. Кітінґ виступав проти того, що все ще є численні шляхи, якими відбувається торгівля важливими для оборони матеріялами між ЗДА і державами НАТО та комуністичними країнами.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 7-го КВІТНЯ 1962 р.

БРУКЛИН, Н.Й.— Місячні збори Т-ва Б. Хмельницького, Відд. 158, о год. 7-ій веч. в залі УНДому при 216-218 Grand St. П. Дубовецький, секр.

НЕДІЛЯ, 8-го КВІТНЯ 1962 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збірка вкладок Б-тва св. Петра і Павла, Відд. 102, зараз по Співанії Сл. Божій в церковній залі, 2280 W. 7th. — М. Бобечко, секр.

ГЕМТРЕМК, Міш. — Місячні збори Т-ва М. Шашкевича, Відд. 94, о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Дем. Клюбу при 2376 Грилінґ вул. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збори Т-ва Сокіл, Відд. 336, о год. 1-ій по пол. в Нар. Домі при W. 14th St. 2253. — Кальмук, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Б-тва св. Василія Великого Відд. 364, о год. 2-ій по пол. в Укр. Домі при 3161 East 93 Street. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Збори Т-ва Єдність, Відд. 163, о год. 12-ій вполудне в Клюбі Горожан при 847 N. Franklin St. Фінансовий секретар змінив адресу: 4138 N. Reese St., Philadelphia 40, Pa. — С. Филик, секр.

СИРАКЮЗ, Н.Й.— Місячні збори Т-ва Січ, Відд. 39 о год. 3-ій по пол. в залі УНДому. Побір вкладок в суботу 7-го квітня від 7-ої до 10-ої веч і в неділю від 12-ої до 3-ої по пол. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 251, зараз по Великій Сл. Божій в церковній залі при Вест 7-ій вулиці. — Т. Шмагала, секр.

Шляхетний вчинок українського лікаря

Нюарк, Н. Дж. — З приємністю треба відмітити подію, що рідко відбувається на тлі сучасної, такої зматеріялізованої доби. На загальних зборах нюаркського Відділу ОбВУА, що відбулися 25 березня ц. р., заявив, із власної спонуки, член цього товариства місцевий лікар д-р Микола Терлецький, що зобов'язується безплатно лікувати незаможних членів товариства — учасників Визвольних Змагань, а також безплатно давати їм медикаменти із власних засобів. Д-р Терлецький обіцяв звернутися в цій справі так само і до других тутешніх лікарів — українців та до станової української організації. Д-р М. Терлецький самий ветеран-учасник нашої Визвольної Війни 1918—20 рр., військовий лікар в ранзі сотника, в УГА — комендант військових окружних шпиталів в Дрогобичі і Радехові та 3-ої польової лікарні в Гнівані б. Вінниці, а в 1920 р. дивізійний лікар 5. Херсонської Дивізії Армії УНР.

(З. Ст.)

ТАРЗАН, ч. 4817. В селі тубільців...

SOON THE GROUP ARRIVED AT A NATIVE VILLAGE. 'O MATULA, GREAT CHIEF,' SAID THE AMBUSH LEADER, 'HERE ARE THE ONES.'

Поневолювачі відобрали зброю від Тарзана і Лейверсів та з поспіхом вели їх через ліс.

— Я цього не розумію, — шептав понуро Тарзан. — Але ви мусите бути певні, що тут є злі наміри.

Незабаром ціла група прибула до села тубільців. — О Метюле, великий ватажку, — сказав ватажок засідки, — ось тут вони.